

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН
України»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 – СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 – ЕКОНОМІКА
РІВЕНЬ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України»
(протокол №3 від 3 травня 2023 року)

Голова вченої ради ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України»,
д.е.н., проф.

Кравців В.С.

Освітньо-наукова програма в оновленій версії
вводиться в дію з 1 жовтня 2023 року
(наказ № 86-ах від 10.07. 2023 року)

ЛЬВІВ – 2023

Передмова

Освітньо-наукова програма 051 «Економіка» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії за спеціальністю «Економіка» розроблена відповідно до Закону України “Про вищу освіту”; Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій" (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 509 від 12.06.2019 р., № 519 від 25.06.2020 р.), від 30.12.2015 р. № 1187 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти" (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365), від 29.04.2015 р. № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2021 р.), від 23.03.2016 р. № 261 "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)" (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 р. № 283); наказу МОН України від 11.07.2019 р. № 977 "Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти"; наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610 "Про затвердження Професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти"; Національного класифікатора України “Класифікатор професій ДК 003:2010”; стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 "Економіка" для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.05.2022 р. № 424.

При підготовці ОНП використано досвід розроблення науково-освітньої програми «Економіка» Національного університету «Києво-Могилянська академія», Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівського торговельно-економічного університету та інших провідних ВНЗ та наукових установ України, а також іноземних університетів – The PhD Program in “Regional and Urban Planning Studies” of London School of Economics and Political Science, The PhD Program in “Regional Economics” of Huazhong University of Science and Technology (Китай), The PhD Program in “Regional Science and Economic Geography” of Gran Sasso Science Institute (Італія), Лодзького університету (Польща).

Освітньо-наукову програму розроблено проектною групою спеціальності 051 «Економіка» у складі:

Керівник проектної групи – гарант освітньо-наукової програми **Сторонянська Ірина Зеновіївна**, доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»

Члени проектної групи:

Шульц Світлана Леонідівна, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу регіональної економічної політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

Притула Христина Мирославівна, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач сектору транскордонного співробітництва ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

Іщук Світлана Олексіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу проблем реального сектору економіки регіонів ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

Дуб Андрій Романович, кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу регіональної фінансової політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

Стейкхолдери:

Карий Олег Ігорович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри Національного університету «Львівська політехніка»;

Куйбіда Степан Васильович, кандидат економічних наук, начальник департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації

Кирик Ірина Михайлівна, аспірант четвертого року навчання ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»;

Миценко Наталя Григорівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства Львівського торговельно-економічного університету;

Воляник Галина Миколаївна, начальник департаменту економічного розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації;

Тульчинська Світлана Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки і підприємництва Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського;

Попело Ольга Володимирівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та адміністрування НУ "Чернігівська політехніка",

Яворський М.С. - кандидат технічних наук, доцент, виконавчий директор Львівського обласного об'єднання організацій роботодавців.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Ковальська Любов Леонідівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Луцького національного технічного університету;

Мальська Марта Пилипівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка;

Лайко Олександр Іванович, доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту ринку та еколого-економічних досліджень НАН України.

**Профіль освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності
051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

1.1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва наукової установи	Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього Національної академії наук України»
Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі соціальні та поведінкові науки за спеціальністю «Економіка» Doctor of Philosophy in Social and Behavioral Sciences by Specialty of Economics
Офіційна назва освітньої програми	Економіка Economics
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії; перший науковий ступінь; освітня складова – 60 кредитів ЄКТС; термін навчання – 4 академічних роки, в т.ч. 2,5 роки – освітня складова.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До завершення повного циклу навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ird.gov.ua/
1.2. МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями, методологією та сучасним інструментарієм наукових економічних досліджень, здатних до генерування інноваційних ідей та реалізації досліджень економічних процесів і явищ, спрямованих на вирішення комплексних науково-прикладних проблем у сфері регіональної економіки та соціально-економічного розвитку територій, а також практичної імплементації результатів досліджень та здійснення науково-педагогічної діяльності	
1.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 051 Економіка Об'єкти вивчення та діяльності: теоретико-методологічні засади наукового дослідження, закономірності сучасних економічних процесів та явищ регіонального розвитку, інструментарій формування та реалізації політики регулювання розвитку економічних систем регіонального та локального рівнів; механізми соціального, промислового, інвестиційного, екологічного розвитку регіонів та громад, забезпечення їх конкурентоспроможності у національному та світовому економічному просторі. Цілі навчання: підготовка фахівців з економіки, які володіють методологією і сучасним науковим інструментарієм досліджень та

	здатні до глибокого опрацювання наявних та продукування нових знань і професійних практик, необхідних для розв'язання ними комплексних науково-дослідних проблем економічного розвитку. Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні засади дослідження, закономірності та тренди функціонування економічних систем регіонального та локального рівнів, що дозволить продукувати інноваційні науково-практичні рішення щодо їх розвитку. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи, методики та технології, застосування яких уможливило виконання оригінального наукового дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність. Інструменти та обладнання: робочі навчальні програми, бібліотечні фонди, навчальні аудиторії, архіви, комп'ютерна техніка, сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання.
Орієнтація освітньої програми	Підготовка висококваліфікованого дослідника, який володіє сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навиками, методологією та сучасним інструментарієм реалізації наукових досліджень, спрямованих на розвиток існуючих знань та продукування інноваційних рішень щодо комплексних науково-прикладних проблем у сфері регіональної економіки та соціально-економічного розвитку територій, а також набуття комунікаційних, педагогічних, управлінських навиків.
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка. Ключові слова: економіка, регіональна економіка, регіональна соціально-економічна система, регіональна політика, механізми регулювання соціально-економічного розвитку територій, соціально-економічний потенціал територіальної громади, стратегування розвитку регіонів та громад, суб'єкти економіки регіону
Особливості програми	До особливостей освітньо-наукової програми відносимо: 1) реалізація принципу навчання через дослідження із чітким фокусом на дослідження у сфері регіональної економіки та регулювання соціально-економічного розвитку територій та громад, який забезпечується дослідженнями в межах науково-дослідних робіт, які виконуються в Інституті за активної участі аспірантів та їх наукових керівників. Спрямованість на активне включення аспірантів до реальних досліджень, які виконуються науковими підрозділами та групами дослідників, в межах відомих, конкурсних, госпдоговірних проєктів; 2) застосування інтегративного (міждисциплінарного) підходу до формування освітньої та дослідницької компоненти (врахування соціокультурної, поведінкової, просторової (географічної), організаційно-управлінської компонент), що дозволяє випускникам успішно виконувати та здійснювати керівництво міждисциплінарними науковими проєктами щодо актуальних питань соціально-економічного розвитку регіонів та громад в

	умовах реформування адміністративно-територіального устрою, адміністративно-фінансової децентралізації, модернізації цілей державної регіональної політики в державі; 3) перманентна інтеграція аспірантів у міжнародну наукову спільноту шляхом участі у міжнародних, конференціях, стажуваннях, публікуванні результатів власних досліджень у виданнях закордонних партнерів; 4) імплементація набутих теоретичних знань в практичну діяльність та формування навичок взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами результатів наукових досліджень, що забезпечується залученням аспірантів до підготовки методичних розробок, науково-аналітичних доповідей та доповідних записок для органів влади та місцевого самоврядування, бізнес-структур.
1.4. ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	Науково-викладацька діяльність: Керівники науково-дослідних підрозділів (1237), керівники проєктів та програм (1238), викладачі університетів та вищих навчальних закладів (231), професори та доценти (2310.1), наукові співробітники (економіка) (2441.1), наукові співробітники (праця, зайнятість) Адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти: Керівні працівники апарату центральних органів державної влади (1229.1), керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування (1229.3). Управлінська діяльність у бізнес-секторі: Керівники підприємств, установ та організацій (12), керівники банківських установ та страхових компаній (13), менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів (14). Місця працевлаштування: Посади у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах університетів, в органах влади та місцевого самоврядування, на підприємствах та в організаціях.
Подальше навчання	Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: - підготовка на 10-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі соціальних та поведінкових наук; - навчання на 9-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти. Графік освітнього процесу передбачає: 5 семестрів освітньої складової (навчальна та дослідницька робота); 3 останніх семестри навчання повністю відводиться на підготовку дисертаційної роботи до захисту.
1.5. ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	Навчання здійснюється на основі науково-орієнтованого та студентоцентрованого підходу, передбачає комбінування лекцій,

	практичних занять, дослідницьких робіт, самостійної роботи, консультацій з викладачами, семінарів та тренінгів, педагогічної практики, підготовки дисертаційної роботи. Основними підходами до викладання та навчання аспірантів є: - проведення контактних занять (у формі проблемних лекцій, дискусій, практичних занять тощо), наукових семінарів та індивідуальних консультацій із запланованих дисциплін; - виконання дослідницьких завдань аспірантами; - самостійну роботу з обробки інформації; - індивідуальні консультації фахівців Інституту, інших установ НАН України, профільних вищих навчальних закладів щодо виконання досліджень за темою дисертації; - залучення до консультування аспірантів провідних фахівців регіональних органів влади та місцевого самоврядування; - інформаційна підтримка участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів; - активна робота аспірантів у складі проєктних команд, при виконанні держбюджетних, конкурсних та госпдоговірних тем.
Оцінювання	Система оцінювання знань освітньої складової освітньо-наукової програми передбачає здійснення поточного та підсумкового контролю. <i>Поточний</i> контроль проводиться шляхом оцінювання роботи на контактних заняттях, виконання індивідуальних дослідницьких завдань та самостійної роботи (підготовки та публікації статей та тез доповідей, виступів на семінарах та конференціях, підготовки науково-аналітичних звітів тощо). <i>Підсумковий</i> контроль здійснюється у формі заліку або екзамену. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни. Освітньо-наукова програма проведення педагогічної практики на третьому році навчання. Оцінювання набутих аспірантом педагогічних професійних навичок та вмінь здійснюється на підставі висновку засідання відділу Інституту, до якого прикріплений аспірант, за обов'язковою участю керівника практики від бази практики та гаранта освітньо-наукової програми. Оцінювання наукової складової спрямоване на контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницької діяльності та дотриманням графіку підготовки дисертаційної роботи. Аспіранти проходять поточну атестацію шляхом звітування на засіданні відділу, до якого прикріплений аспірант, (двічі на рік) та атестаційної комісії Інституту (один раз в рік) про результати виконання Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та, включаючи результати роботи над дисертацією, опубліковані наукові праці та виступи на конференціях. Оцінювання дисертації здійснюється за підсумками захисту у разовій спеціалізованій раді із захисту дисертацій. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали

	освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в аспірантурі Інституту за ОНП «Економіка» спеціальності 051 Економіка, завершується присудженням наукового ступеня «Доктор філософії» в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка ОНП «Економіка» з врученням диплома встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію.
1.6. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності: СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК 02. Здатність усно та письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК 03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК 06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей. СК 07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні

	наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство і та відповідальність під час їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. Компетентності, визначені Інститутом: СК 08. Здатність використовувати сучасні системні знання основних економічних теорій, сучасних прийомів і методів стратегування розвитку соціально-економічних систем регіонального та локального рівня для вирішення наукових завдань щодо забезпечення їх інноваційного розвитку, конкурентоспроможності, економічного зростання в умовах турбулентності. На основі розуміння методології та світового досвіду прогнозування розвитку соціально-економічних систем регіонального та локального рівнів, здатність обґрунтування наукових результатів, що містять нове знання та мають практичну цінність у сфері регулювання економічного розвитку територій.
1.7. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
	Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності: ПРН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. ПРН 02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. ПРН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. ПРН 04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. ПРН 05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. ПРН 06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. ПРН 07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології,

	формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. ПРН 08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПРН 09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. Результати навчання, визначені Інститутом: ПРН 10. Застосовувати сучасні парадигми дослідження соціально-економічних систем регіонального та локального рівня; закономірностей та чинників формування і розвитку економіки регіонів; процесів та явищ розвитку територій; відтворювальних, ринкових, інституційних та зовнішньоекономічних структурних диспропорцій в економіці територій. ПРН 11. Аналізувати тенденції та генерувати пріоритетні напрями соціально-економічного розвитку регіонів та громад в умовах невизначеності; оцінювати економічні процеси та явища глобального і національного масштабу з точки зору їх впливу на розвиток територій; оцінювати масштаби та інтенсивність структурних зрушень в економіці регіонів.
1.8. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
Кадрове забезпечення	Наукові працівники, залучені до реалізації освітньо-наукової програми, є співробітниками Інституту, мають науковий ступінь та вчене звання, підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. Усі наукові працівники відповідають вимогам ліцензійних умов та чинного законодавства України.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, кабінетами для науково-дослідної та індивідуальної роботи, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. В ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» є конференційні зали, простір для спілкування та групової роботи, локальні комп'ютерні мережі і точки бездротового доступу до мережі Інтернет. Користування Інтернет-мережею безлімітне. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://ird.gov.ua/ містить інформацію про освітні програми, освітню (в т.ч. методичне забезпечення усіх дисциплін освітньої програми), наукову, видавничу діяльність, структурні підрозділи, правила прийому в аспірантуру, контакти тощо. Аспірантам Інституту доступні усі ресурси наукової бібліотеки Інституту. Наукова бібліотека Інституту має репозитарій наукової літератури та електронну базу, де розміщені методичні матеріали, забезпечуючі освітній процес. Читальний зал бібліотеки забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет.
1.9. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
Національна кредитна	Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та на основі двосторонніх

мобільність	договорів між ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» та науковими установами та університетами України, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого Вченою радою Інституту (протокол №274-осн від 27.12.2018р.)
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та на основі договорів ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» про міжнародну академічну мобільність, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого Вченою радою Інституту (протокол №274-осн від 27.12.2018р.)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно ліцензії не передбачена підготовка іноземних здобувачів вищої освіти.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Економіка» та їх логічна послідовність

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої складової	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумк. контролю	Рік навчання
1.Обов'язкові компоненти освітньої складової				
1.1. Цикл загальнонаукової (філософської) підготовки				
ОК 01.	Філософія науки та культури	6/180	Екзамен	1
ОК 02	Методологія та організація наукових досліджень	3/90	Залік	1
Загальний обсяг:		9/180		
1.2. Цикл дослідницької та академічної підготовки				
ОК 03	Інноваційні освітні технології	4/120	Екзамен	2
ОК 04	Економетричні методи та інформаційні технології у практиці наукових досліджень	4/120	Екзамен	1
ОК 05	Управління проектами	3/90	Залік	2
Загальний обсяг:		11/330		
1.3. Цикл мовної підготовки та професійних комунікацій				
ОК 06	Іноземна мова професійного спрямування	8/240	Екзамен	1
Загальний обсяг:		8/240		
1.4. Цикл спеціальної підготовки				
ОК 07	Аналіз і прогнозування розвитку економічних систем	4/120	Екзамен	2
ОК 08	Розвиток та конкурентоспроможність соціально-економічних систем	4/120	Екзамен	2
ОК 9	Регіональна економіка і місцевий економічний розвиток	4/120	Екзамен	2
ОК 10.	Педагогічна практика	4/120	Залік (звіт)	3
Загальний обсяг:		16/480		
Загальний обсяг обов'язкової компоненти:		44/1320		
2. Вибіркові навчальні дисципліни				
Здобувач обирає дисципліни загальним обсягом 16 кредитів з переліку вибірових дисциплін ОНП (в т.ч. здобувач може обрати дисципліни, що пропонуються для інших ОНП обсягом до 8 кредитів)				
ВК. 2.1	Лідерство та індивідуальний розвиток	4/120	Залік	2
ВК. 2.2	Інноваційний розвиток економіки	4/120	Залік	2
ВК. 2.3	Технології антикризового управління економікою громад і регіонів	4/120	Залік	2
ВК. 2.4	Самоменеджмент і організація робочого часу	4/120	Залік	2
ВК. 3.1	Публічна економіка і фінанси	4/120	Залік	2
ВК. 3.2	Фінансово-економічна безпека	4/120	Залік	2
ВК. 3.3	Фінансове планування і прогнозування	4/120	Залік	2
ВК. 3.4	Податки та фіскальна політика	4/120	Залік	2
ВК. 3.5	Поведінкова економіка	4/120	Залік	2
ВК. 3.6	Управління фінансами домогосподарств	4/120	Залік	2
ВК. 3.7	Інвестиційна привабливість і бізнес-середовище: інституційний і регіональний вимір	4/120	Залік	2
ВК. 3.8	Регіон у світогосподарському і транскордонному просторі	4/120	Залік	2
ВК. 3.9	Соціальна економіка і людський розвиток	4/120	Залік	2
Загальний обсяг вибіркової компоненти:		16/480		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОНП:		60/1800		

2.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗА КОМПОНЕНТАМИ

Нормативний термін підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» за освітньо-науковою програмою «Економіка» становить 4 роки (очна та заочна форма навчання).

Освітньо-наукова програма складається з 2-х складових: освітньої та наукової. Зміст та структура освітньої складової ОНП «Економіка» представлена нижче:

	Компоненти	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти	
		кредитів ECTS	%
1	Обов'язкові компоненти освітньої складової	44	73,3
2	Вибіркові навчальні дисципліни	16	26,7
	Загальний обсяг освітньої складової ОНП	60	100

2.3. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»

Наукова складова ОНП «Економіка» передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, оформлення його результатів у вигляді дисертації та її публічний захист.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

В індивідуальному плані наукової роботи аспіранта визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЕКОНОМІКА»:

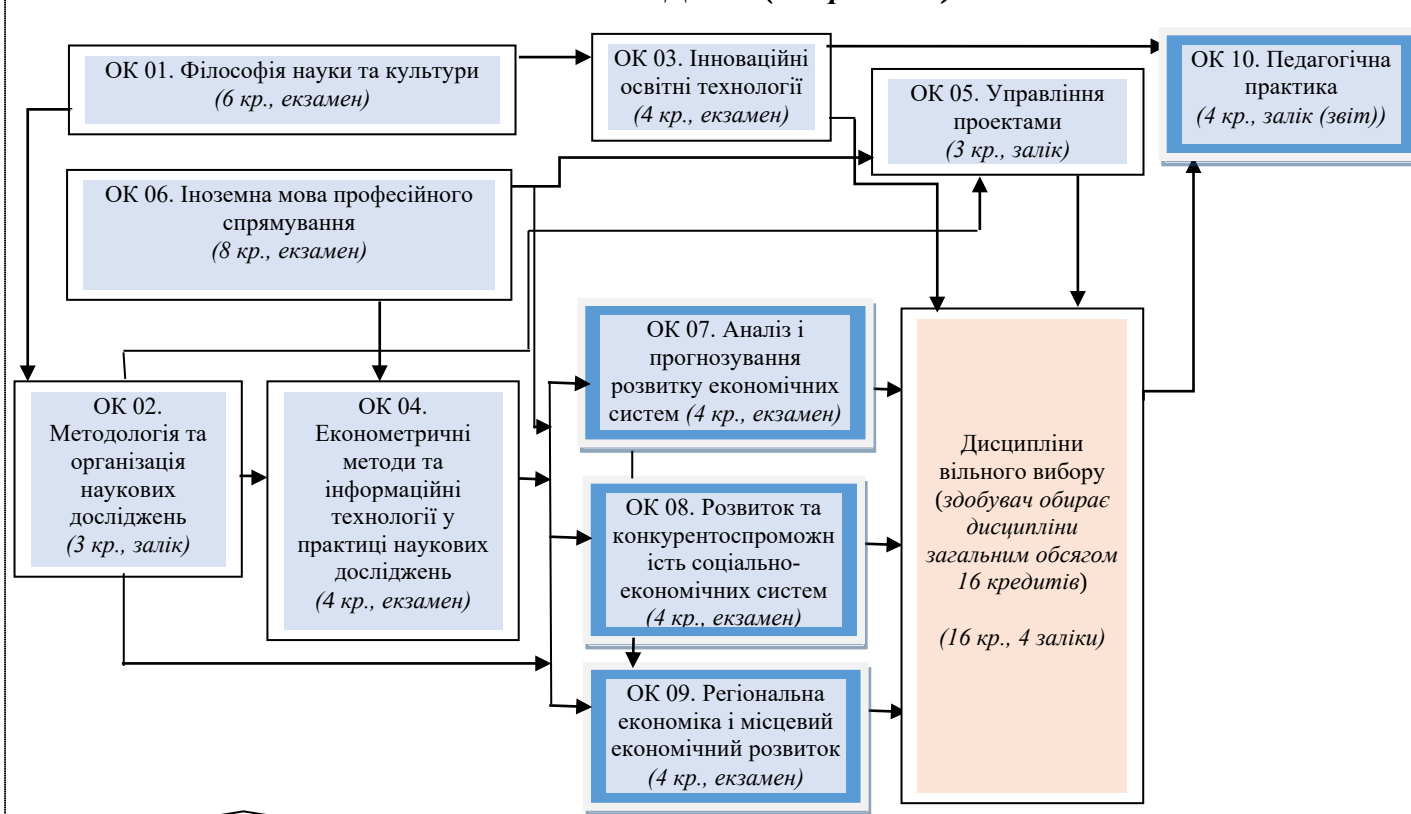
1. Економічні механізми реалізації транзитного потенціалу прикордонних регіонів України.
2. Механізми нарощення експортного потенціалу промисловості регіону.
3. Регулювання дисбалансів ендегенно-орієнтованого розвитку регіонів.
4. Інвестиційний потенціал прикордонних територій та шляхи його нарощення.
5. Формування регіональних інноваційних стратегій на основі ефективного використання наукового потенціалу регіону.
6. Інституційно-організаційне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад в умовах децентралізації.
7. Зміцнення конкурентоспроможності Західного регіону України на основі стимулювання ВЕД із зростаючою віддачею.
8. Регіональна структурна політика в умовах нестабільності національної економіки.
9. Механізми стимулювання соціально-економічного розвитку територій модернізації державної регіональної політики
10. Підприємницька культура і забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону.
11. Просторові форми організації бізнесу як чинник зміцнення економічної спроможності територій.
12. Забезпечення добробуту територіальних громад в умовах посилення соціально-економічних диспропорцій просторового розвитку.
13. Механізми розвитку ринкового потенціалу регіонів.
14. Організаційно-економічний інструментарій реалізації державної регіональної політики в умовах війни.
15. Соціально-економічний розвиток територіальних громад у транскордонному просторі.
16. Інструментарій реалізації політики розвитку функціональних типів територій
17. Ризики децентралізації у формуванні економічного потенціалу територіальних громад та напрямки їх нівелювання.
18. Моделі ендегенного зростання регіонів України в умовах повоєнного відновлення.
19. Форми реалізації потенціалу переробної промисловості регіонів України.
20. Організаційно-економічні механізми імплементації смарт-спеціалізації регіонів України.
21. Інституційно-методичні засади стратегування місцевого розвитку в умовах посилення спроможності територіальних громад.
22. Організаційно-економічні засади розвитку соціальної сфери територіальних громад.

23. Зміцнення спроможності територіальних громад в контексті воєнних та повоєнних чинників.
24. Розвиток інноваційного потенціалу регіонів України в контексті формування стратегій смарт-спеціалізації.
25. Напрямки ефективного використання потенціалу малого підприємництва в об'єднаних територіальних громадах.
26. Оцінювання соціально-економічного потенціалу територіальних громад та забезпечення ефективності його використання.
27. Розвиток сфери послуг регіонів на основі детінізації підприємницької діяльності.
28. Інвестиційне забезпечення розвитку регіонів України в умовах повоєнного відновлення
29. Управління економічним потенціалом територіальних громад в умовах невизначеності.
30. Механізми резильєнтності соціально-економічного розвитку територіальних громад

2.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОНП

1й рік навчання		2й рік навчання		3й рік навчання		4й рік навчання	
1й семестр	2й семестр	3й семестр	4й семестр	5й семестр	6й семестр	7й семестр	8й семестр

ОСВІТНЯ СКЛАДОВА (60 кредитів)

**ЗАХИСТ
ДИСЕРТАЦІЇ**

НАУКОВА СКЛАДОВА

Затвердження теми та розроблення плану-проспекту дисертаційної роботи Підбір джерел інформації, їх критичне оцінювання Опрацювання теоретико-методичної бази дослідження Формулювання задач і гіпотези дослідження	Підготовка рукопису теоретичної частини дисертації Підбір методів дослідження Опрацювання статистичної та аналітичної бази дослідження Презентація і обговорення отриманих результатів дослідження на конференціях і наукових семінарах	Підготовка рукопису аналітичної частини дослідження. Підготовка матеріалів для рекомендаційної частини роботи, їх обговорення. Оформлення рукопису рекомендаційної частини дисертації Формулювання наукової новизни та практичного значення отриманих результатів	Оформлення рукопису дисертації Подання дисертації до захисту
Підготовка матеріалів для публікації	Підготовка наукових публікацій та апробації результатів дослідження. Публікації у вітчизняних та зарубіжних виданнях		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня передбачає проміжний і підсумковий види контролю. Проміжна атестація за освітньою складовою передбачає складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану підготовки. Наукова складова передбачає проведення проміжної атестації шляхом звітування на засіданні відділу, до якого прикріплений аспірант, (двічі на рік) та атестаційної комісії Інституту (один раз в рік) про результати виконання Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та, включаючи результати роботи над дисертацією, опубліковані наукові праці та виступи на конференціях. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання наукового завдання в сфері фундаментальної економічної науки або на її межі з іншими галузями знань, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Вимоги до оформлення дисертації встановлює МОН України.
Вимоги до публічного захисту	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії для суспільних і гуманітарних наук має бути оформлена відповідно до вимог Наказу № 40 від 12.01.2017 МОН України «Вимоги до оформлення дисертації» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п#n52) її обсяг складати 6,5-9 авторських аркушів (156-216 сторінок А4) основного тексту (один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків або близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Microsoft Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt) (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text). Захист дисертаційної роботи здійснюється відкрито та публічно.

1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	Наукова складова
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 01	+	+	+	+							+
ЗК 02	+	+		+		+			+		+
ЗК 03					+	+	+	+			
ЗК 04					+		+				+
ЗК 05		+						+	+		+
СК 01				+	+						+
СК 02			+		+	+				+	+
СК 03		+		+							+
СК 04	+		+			+				+	+
СК 05		+		+		+	+	+			+
СК 06								+	+		+
СК 07		+			+						+
СК 08		+					+	+	+		+

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової освітньо-наукової програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	Наукова складова
ПРН 01			+			+		+			+
ПРН 02	+	+					+				+
ПРН 03	+	+		+	+			+	+		+
ПРН 04				+						+	+
ПРН 05		+	+		+			+			+
ПРН 06			+		+	+					
ПРН 07			+							+	+
ПРН 08		+			+	+	+		+	+	+
ПРН 09	+	+		+		+					+
ПРН 10	+						+	+	+		+
ПРН 11				+			+		+		+

3. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи: – відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; – системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх ланках освітнього і наукового процесу; – здійснення моніторингу якості освіти; – залучення аспірантів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; – відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. Процедури: 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм; 3) щорічне оцінювання результатів освітньої та наукової діяльності наукових працівників Інституту та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу Інституту, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації наукових працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньо-науковою програмою; 6) забезпечення публічності інформації про освітньо-наукову програму; 7) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Інституту та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; 8) інші процедури. Принципи, процедури, заходи щодо забезпечення якості освіти реалізуються відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої та наукової діяльності Інституту
--	---

Моніторинг та періодичний перегляд програм	Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо-наукових програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: змісту програми, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньо-наукової програми; ефективності процедур оцінювання аспірантів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості послуг для здобувачів вищої освіти. Програми переглядаються і оновлюються до початку нового навчального року. Моніторинг та перегляд програм здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Інституті.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу в Інституті.
Підвищення кваліфікації наукових працівників	Інститут забезпечує підвищення кваліфікації та стажування наукових працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Форми та порядок підвищення кваліфікації та стажування наукових працівників визначається Положенням про підвищення кваліфікації та стажування наукових працівників Інституту.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Наявне кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення зі спеціальності відповідає вимогам діючих Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та забезпечує реалізацію державних вимог до фахівця з вищою освітою.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщено на сайті ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» у відкритому доступі
Дотримання академічної доброчесності працівниками Інституту та аспірантами	В Інституті працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється дотримання академічної доброчесності. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань. Заходи щодо запобігання порушенням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, порядок розгляду фактів порушення академічної доброчесності здійснюються реалізуються відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої та наукової діяльності Інституту

Запобігання та виявлення академічного плагіату	Запобігання академічному плагіату у дисертаційних роботах, наукових дослідженнях, публікаціях учасників освітнього процесу полягає у здійсненні експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату та технічної перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Інституті відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої та наукової діяльності Інституту
---	--